

Offentlig diskussion

Sammanfattning av inläggen

Innehållsförteckning

1. Inledning av kommissionsledamot Dacian Cioloș
 2. Sammanfattning
 3. Bakgrund, metoder och allmänt gensvar
 4. Svar på fråga 1 – ”Varför behöver vi en gemensam jordbrukspolitik i EU”?
 5. Svar på fråga 2 – ”Hur vill du att jordbruket ska se ut och fungera”?
 6. Svar på fråga 3 – ”Varför bör jordbrukspolitiken göras om”?
 7. Svar på fråga 4 – ”Vilka verktyg behövs för framtidens jordbrukspolitik”?
 8. Andra frågor
 9. Huvudfrågor i diskussionen
- Bilaga. – Statistik över inläggen**

1. Inledning

Dacian Cioloş

Kommissionsledamot med ansvar för jordbruk och landsbygdsutveckling

År 2013 kommer att bli en ny milstolpe i den gemensamma jordbrukspolitikens historia. I 50 år har EU:s jordbrukspolitik bidragit till det europeiska projektet. Den gemensamma jordbrukspolitikerna är inte bara till för jordbrukarna, utan för alla människor i EU. Den berör oss alla.

Den gemensamma jordbrukspolitikerna är din politik. Det europeiska jordbruket handlar om livsmedelssäkerhet för oss alla och en skälig levnadsstandard för jordbrukarna. Vi måste vara medvetna om att det fortfarande är en stor utmaning att livnära alla i EU. Men det är inte allt. Jordbrukspolitikerna handlar även om landsbygden, sysselsättningen, miljön, klimatförändringarna och den biologiska mångfalden.

Det är dags för vår generation att omforma det här projektet med våra egna ord och våra egna mål. Det kommer att bli den viktigaste prioriteringen under mitt mandat som kommissionsledamot. I dag står EU:s samhälle inför nya ekonomiska, sociala och miljömässiga utmaningar, som Europeiska kommissionen kommer att tackla med hjälp av framtidsstrategin EU 2020. Jordbruket kommer att stå i frontlinjen för många av dessa utmaningar. Vi måste mobilisera all vår energi för att undanröja hindren för ett hållbart jordbruk och en hållbar livsmedelsproduktion. Jag är övertygad om att den gemensamma jordbrukspolitikerna är ett viktigt verktyg för EU på vägen mot en miljöanpassad, hållbar och smart tillväxt för alla.

Jordbrukspolitikerna måste knytas närmare EU-samhället. Jag vill se ett så brett deltagande som möjligt i beslutprocessen om EU:s jordbrukspolitik. Jag tänker se till att vi alla förbereder oss noggrant på ett mycket öppet sätt för reformen av vår gemensamma jordbrukspolitik. Jag vill inte att politiken bara ska angå experterna. Dörrarna måste stå vidöppna. Jordbrukspolitikerna måste diskuteras och debatteras.

Den 12 april inledde jag därför en offentlig diskussion och inbjöd allmänheten, berörda intressenter inom EU och tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga att framföra sina synpunkter kring fyra huvudfrågor. *Varför behöver vi en gemensam jordbrukspolitik i EU? – Hur vill du att jordbruket ska se ut och fungera? – Varför bör jordbrukspolitikerna göras om? – Vilka verktyg behövs för framtidens jordbrukspolitik?*

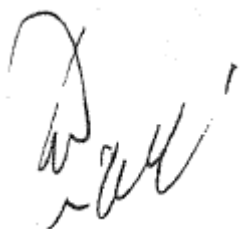
Gensvaret från alla parter på den här offentliga diskussionen har kraftigt överträffat mina förväntningar. Jag har fått veta att gensvaret aldrig någonsin har varit så starkt på en diskussion av det här slaget som kommissionen anordnat.

Men det är inte bara mängden inlägg som har varit förvånande. Vi har fått tankeväckande och uppenbarligen mycket uppriktiga synpunkter från alla håll i EU. De flesta stöder den nuvarande inriktningen för den gemensamma jordbrukspolitikerna, medan andra uppmanar oss att välja en

annan väg. Alla synpunkter är dessutom inte allmänna till sin karaktär, utan många är väldigt detaljerade.

Jag förväntade mig naturligtvis inte att alla skulle ha samma åsikt. Det skulle jag inte heller vilja. Men i inläggen från de privatpersoner och organisationer som deltog i diskussionen kunde några tydliga huvudteman urskiljas. Den här sammanfattningen är självklart inte ett vetenskapligt urval av EU:s samhälle. Ändå har diskussionen gett mig en värdefull insikt i många människors tankar.

Den 19–20 juli kommer jag att stå värd för en konferens för att sammanfatta den offentliga diskussionen. Vi kommer att diskutera de huvudteman som har kommit fram under den här processen. Ett formellt samråd om den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2013 kommer att genomföras senare i år när kommissionen lägger fram ett meddelande om de olika alternativen för den framtida jordbrukspolitiken. För tillfället är jag mycket tacksam för att så många inlägg har skickats in. De har gett mina kolleger vid generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling och mig personligen mycket att fundera över – era synpunkter kommer att ingå i våra överläggningar.

Dacian Cioloș

2. Sammanfattning

EU:s gemensamma jordbrukspolitik ska reformeras senast 2013. Ett formellt offentligt samråd om jordbrukspolitiken efter 2013 kommer att genomföras senare i år när kommissionen offentliggör ett policydokument om olika alternativ för den framtida jordbrukspolitiken.

Den 12 april 2010 inbjöd kommissionären därför alla intresserade privatpersoner och organisationer i EU – oavsett om de är verksamma inom jordbruksområdet eller inte – att delta i diskussionen om den framtida gemensamma jordbrukspolitiken samt om principerna och målen för politiken. Diskussionsforumet på webben var öppet till den 11 juni 2010. Avsikten var att ge så många privatpersoner, intressenter, tankesmedjor och forskningsinstitut som möjligt inom EU tillfälle att säga sin mening redan på ett tidigt stadium i överläggningarna om EU:s framtida jordbrukspolitik. Deras svar kommer att hjälpa beslutsfattarna att utforma reformen. Så snart kommissionen lägger fram ett meddelande om denna fråga senare i år kommer ett formellt samråd att inledas.

Metoder

På webbplatsen för kommissionens generaldirektorat för jordbruk iordningställdes en särskild sida där de intresserade kunde framföra sina synpunkter, som skulle vara strukturerade kring fyra huvudfrågor. Tre breda kategorier inbjöds att svara:

- Allmänheten
- Intressenter
- Tankesmedjor, forskningsinstitut m.fl.

Allmänheten ombads att besvara frågorna på webben. Kommissionen uppmanade vissa intressenter och tankesmedjor, forskningsinstitut m.fl. att lämna mer detaljerade inlägg, som också skulle inriktas på de fyra frågorna och även bifoga en kort sammanfattning av sina synpunkter på frågorna.

Samtidigt uppmanade kommissionen de nationella landsbygdsnätverken och andra medlemmar av det europeiska nätverket för landsbygdsutveckling att starta diskussioner i sina respektive länder eller organisationer och att bidra till den offentliga diskussionen via detta nätverk.

En oberoende grupp av sakkunniga och experter sammanfattade de inlägg som togs emot. Denna rapport är deras sammanfattning av de tillfrågades synpunkter. Det är inte en analys av synpunkterna och deras värde kommenteras inte heller. Det bör betonas att svaren inte utgör en enkät med en representativ del av samhället. De avspeglar åsikter hos dem som var tillräckligt intresserade av ämnet för att vilja yttra sig och synpunkter från de organ som kommissionen uppmanade att delta i diskussionen.

Cirka 5 700 inlägg offentliggjordes på webbplatsen. I synnerhet gensvaret från allmänheten överträffade kraftigt förväntningarna.

Svaren på de fyra huvudfrågorna

De fyra frågorna var brett formulerade. Svaren på frågorna överlappade ibland varandra och en del svar var inte koncentrerade. Trots detta kunde vissa huvudteman urskiljas.

Fråga 1 - Varför behöver vi en gemensam jordbrukspolitik i EU?

Flertalet intressenter, tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga ansåg att det är mer önskvärt att ha en gemensam jordbrukspolitik på EU-nivå än en rad olika nationella eller regionala politiska

strategier eller ingen jordbrukspolitik alls. Många, men inte alla, ansåg att flera av de senaste årens reformer av EU:s jordbrukspolitik har styrt politiken i rätt riktning. Det fanns en bred enighet om att en gemensam EU-politik är viktig för att kunna garantera rättvisa konkurrensvillkor inom EU. Bland allmänheten betonade man behovet av rättvisa i hela livsmedelskedjan och mellan medlemsstaterna. Många av de svarande framhöll att den gemensamma jordbrukspolitikerna är viktig för EU:s livsmedelsförsörjning – det var den första kommentaren som många av de svarande gjorde, och det gällde samtliga medverkande grupper.

Många svarande från alla samhällsgrupper ansåg att en gemensam jordbrukspolitik också ska ha som mål att bevara diversifierade jordbrukssystem i hela EU, särskilt i avlägset belägna områden, och sörja för tillhandahållandet av olika offentliga nyttigheter. Det rådde dock delade meningar om hur man skulle kunna åstadkomma detta genom den gemensamma jordbrukspolitikerna. En del menade att jordbrukspolitikerna är viktig för att jordbrukarna ska kunna fortsätta sin verksamhet under omständigheter då marknadsvillkoren inte ger tillräcklig ekonomisk avkastning och då det är svårt att klara de höga produktionskostnader som ofta är förknippade med tillhandahållandet av offentliga nyttigheter. De svarande som framförde den uppfattningen ansåg att jordbrukarna därför bör få stöd för att de är jordbrukare och få ersättning för de ytterligare offentliga nyttigheter som de tillhandahåller. Andra svarande ansåg att tyngdpunkten i den gemensamma jordbrukspolitikerna just bör ligga på tillhandahållandet av offentliga nyttigheter och att stöd endast bör utgå till jordbrukare som levererar dessa nyttigheter och till verksamheter som bidrar till att öka den territoriella sammanhållningen, samt upprätthåller och förbättrar livskraften i landsbygdsområden.

Fråga 2 – Hur vill du att jordbruket ska se ut och fungera?

Det fanns en samstämmighet i alla samhällsgrupper om att de främsta syftena med EU:s jordbruk bör vara att

- tillhandahålla ett säkert och hälsosamt sortiment av livsmedel till överblickbara och överkomliga priser,
- garantera en hållbar markanvändning,
- främja verksamheter som bevarar landsbygden och dess samhällen, samt
- trygga livsmedelsförsörjningen.

Många vill att jordbruket i EU ska respektera miljön, minska effekterna på den globala uppvärmningen och bevara den biologiska mångfalden, vattenresurser m.m. Man ansåg att hållbara familj jordbruk producerar ett brett spektrum av nyttigheter och förtjänar vårt erkännande. Ganska många svarande framhöll jordbrukssektorns betydelse för sysselsättningen på landsbygden. Denna uppfattning var särskilt framträdande i en rad medlemsstater.

Det fanns en utbredd enighet om att konsumenterna vill ha livsmedelsprodukter av hög kvalitet. De flesta ansåg att konsumenterna bör ha tillgång till livsmedel till rimliga priser. Många andra tyckte att även jordbrukarna behöver få rättvisa priser för sina livsmedelsprodukter. Bland allmänheten ansåg man att livsmedlen ska vara nyttiga, naturliga (många sade uttryckligen att detta innebär att inga genetiskt modifierade organismer eller bekämpningsmedel bör få användas) och produceras på ett miljövänligt sätt (när det gäller vatten-, mark- och luftkvalitet) samt vara spårbara. Många framhöll även att importerade livsmedel bör motsvara EU:s höga standard.

Fråga 3 – Varför bör jordbrukspolitikerna göras om?

De svarande nämnde följande huvudargument för att fortsätta reformen av den gemensamma jordbrukspolitikerna:

- För att göra det möjligt för jordbrukare, livsmedelskedjan och konsumenterna att hantera de allt mer instabila och fluktuerande priserna på jordbruksråvaror och livsmedel.
- För att tillgodose den allt större globala efterfrågan (och den allmänna trenden mot allt öppnare globala marknader).
- För att omstrukturera EU-bidragen inom den gemensamma jordbrukspolitiken och förenkla de administrativa rutinerna.
- För att ge större vikt åt faktorer utanför marknaden, t.ex. miljön, kvalitets- och hälsnormer, hållbarhet.
- För att möta effekterna av klimatförändringarna.
- För att ta hänsyn till konsumenternas ökade förväntningar, t.ex. i fråga om livsmedlens ursprung, kvalitetsgarantier m.m.
- För att förstärka EU-jordbrukets konkurrenskraft.
- För att säkra en bättre samordning med EU:s övriga politiska åtgärder för landsbygden.

Andra frågor som togs upp var: bristen på rättvisa i tillämpningen av den gemensamma jordbrukspolitiken i de 27 medlemsstaterna, livsmedelskedjans funktion, behovet av instrument för förvaltning av marknaden, småjordbrukarnas situation jämfört med det storskaliga jordbrukets samt den gemensamma jordbrukspolitikens konsekvenser för utvecklingsländerna.

Fråga 4 – Vilka verktyg behövs för framtidens jordbrukspolitik?

Många av de svarande argumenterar för att den nuvarande inriktningen på jordbrukspolitiken bör behållas med endast relativt små förändringar. En annan stor grupp bland de svarande förespråkade dock en ny inriktning på den gemensamma jordbrukspolitiken för att knyta jordbrukspolitiken och jordbrukarnas ersättning närmare tillhandahållandet av offentliga nyttigheter som exempelvis miljötjänster. Att döma av svaren från allmänheten finns det ett brett stöd för en sådan inriktning. Mellan dessa två ytterligheter fanns det varierande åsikter. Man efterlyser också ökad medborgarmedverkan vid utformningen och genomförandet av den framtida politiken.

Ett brett spektrum av medel föreslogs, bland annat nya instrument för stabilisering av marknaden, utbildningsprogram, lokala strategier, producentgrupper, marknadsföring av livsmedel och förbättrad marknad samt andra data- och informationskällor. Bland allmänheten fanns det en stark övertygelse om att ett industrialiserat jordbruk borde ha lite utrymme i den gemensamma jordbrukspolitiken. Det stöd som nu ges till den typen av jordbruk borde i stället gå till mer förtjänstfulla mottagare (i missgynnade områden, bergsområden, ekologiskt jordbruk eller någon av de flera andra kategorierna som nämndes).

Slutsatser

Det är svårt att dra slutsatser från den mängd synpunkter som togs emot. Det går dock att urskilja ett antal teman som har brett stöd bland de svarande. Dessa teman representerar en medelväg. En del skulle vilja gå längre, medan andra inte alls vill gå lika långt. Bland inläggen har vi plockat fram följande tolv förslag till inriktning på den framtida politiken:

- EU bör se strategiskt på reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken. I stället för partiella lösningar bör EU satsa på helhetslösningar där man tar hänsyn till såväl utmaningarna för den gemensamma jordbrukspolitiken som samspelet mellan jordbrukspolitiken och EU:s övriga politik på det interna och externa området.

- Den gemensamma jordbrukspolitiken måste trygga EU:s livsmedelsförsörjning och EU bör använda en rad olika medel för att uppnå det målet.
- Stimulansen av en ökad marknadsorientering av de mest konkurrenskraftiga eller potentiellt konkurrenskraftiga sektorerna inom EU-jordbruket bör fortsätta och EU bör fästa större vikt vid innovation och spridning av forskningsresultat.
- Marknadsinterventionerna bör omvandlas till ett modernt redskap för risk- och krishantering.
- EU måste inse att marknaden inte kan (eller inte kommer att) betala för tillhandahållandet av offentliga nyttigheter och fördelar. Här måste därför marknadens misslyckande uppvägas av offentliga insatser.
- En huvudfråga i reformen av jordbrukspolitiken måste vara att ge jordbrukarna riktig ersättning för att de tillhandahåller offentliga nyttigheter och tjänster.
- Målen för den gemensamma jordbrukspolitiken bör vara att skydda miljön och den biologiska mångfalden, bevara landsbygden, stödja landsbygdsekonomin och upprätthålla eller skapa nya arbetstillfällen på landsbygden samt begränsa klimatförändringarna.
- EU bör ompröva utformningen av de båda stödpelarna (jordbruk och landsbygdsutveckling), klargöra sambandet mellan dem och göra tillräckliga resurser tillgängliga för en framgångsrik landsbygdsutveckling.
- EU bör införa en rättvisare gemensam jordbrukspolitik, det vill säga en politik som är mer rättvis för småjordbrukare, för mindre gynnade regioner och för nya medlemsstater.
- Det behövs ökad insyn i hela livsmedelskedjan och större inflytande för producenterna.
- Det måste bli rättvisare konkurrensvillkor mellan inhemska och importerade produkter.
- EU måste undvika att skada utvecklingsländernas ekonomi och kapacitet att producera livsmedel samt bidra till att bekämpa världssvälten.

3. Bakgrund, metoder och allmänt gensvar

Bakgrund

Den gemensamma jordbrukspolitiken har stått i centrum för den europeiska integrationen och är fortfarande EU:s starkaste gemensamma politik. Jordbrukspolitiken är dynamisk, den utvecklas. Nu är det dags att utvärdera resultaten av tidigare reformer av jordbrukspolitiken för att ta hänsyn till samtida och framtida utmaningar.

Det finns en tydlig koppling mellan jordbruket, miljön, den biologiska mångfalden, klimatförändringarna och en hållbar förvaltning av våra naturresurser, t.ex. vatten och mark. Jordbruket är också viktigt för en positiv ekonomisk och social utveckling av EU:s landsbygdsområden. EU-jordbrukarna producerar offentliga nyttigheter som hela samhället drar nytta av. Och det är faktiskt jordbrukarna som ser till att vi får mat på tallriken.

Det är skälet till att kommissionen inledde en bred offentlig diskussion om framtiden för den gemensamma jordbrukspolitiken. Diskussionen var öppen från den 12 april till den 11 juni (ursprungligen till den 3 juni) för alla som är intresserade av livsmedel, jordbruk och landsbygden. Kommissionen uppsökte flera EU-organ, rådgivande grupper och intressenter för att informera om diskussionen. Den gick även ut i medierna runtom i EU och gjorde uttalanden i flera medlemsstater.

Webbplatsen <http://ec.europa.eu/cap-debate> inordningställdes, där alla intresserade kunde framföra sina synpunkter. Tre breda kategorier inbjöds att svara:

- Allmänheten.
- Intressenter (t.ex. jordbrukarorganisationer och branschorganisationer, miljöorganisationer, konsumenter, djurskyddsorganisationer och andra berörda icke-statliga organisationer).
- Tankesmedjor, forskningsinstitut m.fl.
- Samtidigt uppmanade kommissionen intressenter och allmänheten att delta via det europeiska nätverket för landsbygdsutveckling, som samlar nationella landsbygdsnätverk, EU-organisationer och nationella myndigheter med ansvar för landsbygdsfrågor. Många av de nationella nätverken anordnade diskussioner med berörda intressenter i sina respektive länder.

När kommissionen öppnade diskussionen betonade den att det är särskilt viktigt att den gemensamma jordbrukspolitiken tar hänsyn till mångfalden i EU:s jordbruk och konkurrensen på olika nivåer (global, regional och lokal nivå) i de 27 medlemsstaterna. Kommissionen anser att det dessutom är viktigt att fokusera på jordbrukspolitikens framtida ekonomiska, sociala och miljömässiga utmaningar och på innovation, för att på så sätt bidra till målen i framtidsstrategin EU 2020, unionens strategi för smart och hållbar tillväxt för alla.

Kommissionen strukturerade diskussionen kring följande fyra huvudfrågor som den bad alla intresserade att besvara:

- Varför behöver vi en gemensam jordbrukspolitik i EU?
- Hur vill du att jordbruket ska se ut och fungera?
- Varför bör jordbrukspolitiken göras om?
- Vilka verktyg behövs för framtidens jordbrukspolitik?

Den här informella diskussionen föregår det formella samråd som kommer att hållas när kommissionen lägger fram ett meddelande (ett policydokument) om den gemensamma jordbrukspolitiken senare under 2010.

Metoder

Samma fyra frågor ställdes till alla kategorier av svarande. Till de svarande som deltog via Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling ställdes ytterligare tre frågor om landsbygdsutveckling. Alla kunde svara på vilket officiellt EU-språk som de ville. Intressenter och tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga ombads att lämna in en tvåsidig sammanfattning på engelska eller franska tillsammans med inläggen. Svaren från allmänheten, intressenter, tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga har publicerats på den särskilda webbplatsen, och inläggen från dem som svarade via Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling har publicerats på nätverkets webbplats:

http://enrd.ec.europa.eu/cap-consultation-process_home_en/en/debate-contributions_en.cfm

En oberoende grupp anlätades för att sammanfatta de inlägg som togs emot – denna rapport är deras sammanfattning av alla synpunkter. Författarna fick hjälp med att granska och sammanfatta inläggen av

- en expertpanel med flerspråkiga experter från flera olika medlemsstater, som har erfarenhet av och kunskap om livsmedelssektorn,
- en ytterligare grupp av sakkunniga inom EU med kunskaper i en rad olika språk,
- stöd från kommissionen för att översätta inlägg som var skrivna på några av de mindre EU-språken.

Allteftersom inläggen från allmänheten kom in sammanfattades de av någon i gruppen och huvudargumenten samlades i en separat sammanfattning för varje inlägg. Därefter granskades inläggen landvis för varje medlemsstat som det hade kommit fler än 50 svar från. I den här rapporten sammanfattas inläggen, både enskilt och per land.

Författarna till rapporten granskade och sammanfattade inlagor och andra bidrag skickats in av intressenter, tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga genom att använda en matris där de förde in huvudargumenten. En liknande metod användes för att granska inläggen från Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling.

Allmänt gensvar

Gensvaret på kommissionens inbjudan att delta i diskussionen var mycket starkt, särskilt från allmänheten. De fullständiga siffrorna anges i bilaga I till rapporten. Nedan följer siffrorna i ett sammandrag:

- 5 473 inlägg från allmänheten skickades till webbplatsen.
- 93 intressenter besvarade kommissionens inbjudan att delta i diskussionen.
- 80 tankesmedjor, forskningsinstitut och andra skickade in sina synpunkter.
- 22 inlägg kom in från nationella landsbygdsnätverk och 11 från EU-organisationer som är medlemmar av Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling. De nationella landsbygdsnätverken sammanfattade diskussionerna med sina nätverksmedlemmar.

På grund av det starka gensvaret förlängdes diskussionen från den 3 juni till den 11 juni.

Kommissionen utökade även sin ursprungliga inbjudan, som endast riktades till intresseorganisationer på EU-nivå, och beslutade att ta emot inlägg även från nationella och regionala organisationer. Synpunkter från ett antal tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga som inte hade kontaktats i början av diskussionen togs även med i processen.

Tre fjärdedelar av svaren från allmänheten kom från bara sex länder: Tyskland, följt av Polen, Frankrike, Lettland, Spanien och Österrike. Därefter kom Belgien, Storbritannien, Irland, Italien och Nederländerna. Fullständiga siffror för antal inlägg och ursprung finns i bilagan till den här rapporten. Inlagor som skickats av intressenter och tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga har publicerats på webbplatsen.

Observera:

Den här rapporten är en sammanfattning av inläggen, inte en analys. Det finns dock några viktiga saker som man bör tänka på för att förstå rapporten och sammanhanget ordentligt, nämligen följande:

Diskussionen genomfördes inte som en marknadsundersökning eller opinionsundersökning. De svarande har inte valts ut eller uppmanats att svara enligt några vetenskapliga eller slumpvisa kriterier för att vara representativa för en bredare grupp av befolkningen. Kommissionen lade ut fyra allmänna frågor om den gemensamma jordbrukspolitiken på sin webbplats. Alla som var intresserade kunde svara.

Processen drevs därför av deltagarna i diskussionen. De många svaren från allmänheten visar att diskussionen blev en stor framgång. Men ett skäl till att så många svarade är att intressentorganisationer på jordbruksområdet i flera länder mobiliserade sina medlemmar att delta. Det står klart att det rör sig om en samordnad aktion, särskilt i de länder som skickade in flest inlägg – Tyskland, Polen, Frankrike, Lettland, Spanien och Österrike. Omfattningen av mobiliseringen har tydligt påverkat resultaten totalt sett.

Med tanke på ämnet för diskussionen kunde man förvänta sig att jordbrukarna skulle vilja delta som privatpersoner, även om den branschorganisation de tillhör skulle delta som intressent. Antalet personer från allmänheten som förklarade att de var jordbrukare eller hade en direkt relation till jordbruket varierade mellan 20 och 40 procent per medlemsstat. Det fanns en annan typ av inlägg som skickades in av privatpersoner som inte var jordbrukare men som visade prov på en kunskap om den gemensamma jordbrukspolitiken över nivån för de mest intresserade lekmännen. Personer som intresserar sig för jordbruksfrågor stod följaktligen för en betydande andel av svaren från allmänheten. Det är också påfallande att fler än dubbelt så många män som kvinnor skickade in synpunkter.

Det finns också tydliga belägg för en mobilisering i mindre skala bland privatpersoner som är medlemmar i miljö- eller djurskyddsorganisationer. De som märktes mest var djurhälsoaktivister i Tyskland och Nederländerna. En del icke-statliga organisationer samordnade sina aktioner över gränserna.

I vissa fall var det svårt att avgöra om en organisation skulle klassificeras som en intressent eller en tankesmedja eftersom det finns gråzoner mellan dessa typer av organisationer. Dessutom har några av de tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga som deltog särskilda (och uttalade) intressen i jordbruk, landsbygdsutveckling eller miljö.

Kommissionens beslut att låta både nationella organisationer och organisationer på EU-nivå delta ledde ibland till överlappning och dubbelarbete i de fall där organisationer och privatpersoner fanns med två gånger, med samma åsikter.

Slutresultatet av dessa faktorer är att jordbruksintressena var starkt representerade i diskussionen, både bland allmänheten, tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga och bland intressenter.

Dessa observationer förringar inte den obestridliga framgången med diskussionen och de rekordmånga svaren. De visar dock att resultaten av diskussionen inte bör övertolkas.

4. Svar på fråga 1 – ”Varför behöver vi en gemensam jordbrukspolitik i EU”?

4.1 Presentation per grupp

Kommentar: Svaren på varje fråga skilde sig lika mycket inom som mellan grupperna.

4.1.1 Intressenter

Intresseorganisationerna gav naturligtvis uttryck för sina medlemmars särskilda åsikter, dvs. jordbrukare, livsmedelsproducenter, miljöaktivister, icke-statliga organisationer, konsumenter och andra. Trots skillnaderna fanns det ändå vissa gemensamma synpunkter.

a) Allmän åsikt om betydelsen av EU:s jordbruk och behovet av en jordbrukspolitik

Många svarande betonade särskilt att en blomstrande jordbrukssektor är viktig för EU, av följande huvudsakliga skäl:

- Det behövs en trygg och stabil försörjning av livsmedel som är säkra att äta och av god kvalitet.
- Jordbrukspolitiken behövs för att garantera att livsmedel produceras på ett sätt som skyddar landsbygden, miljön och naturlivet.
- Jordbrukspolitiken behövs för att stödja landsbygdssamhällena och bevara arbetstillfällena på landsbygden och för att garantera att jordbruket kan fortleva inom hela EU.
- Jordbrukspolitiken behövs för att garantera en rättvis behandling av jordbrukarna i de olika medlemsstaterna.
- Jordbrukspolitiken behövs för att tackla de nya utmaningarna när det gäller instabila globala marknader, den allvarliga ekonomiska krisen och angelägna frågor som hållbarhet och klimatförändringar.

De flesta intressenterna hävdar att marknaden inte kan uppnå dessa mål på egen hand, och instämmer i att den gemensamma jordbrukspolitiken är det bästa instrument vi förfogar över för att infria dem.

b) En gemensam jordbrukspolitik

De flesta intressenter anser att det är bättre att ha en gemensam jordbrukspolitik för EU än en rad olika nationella eller regionala politiska strategier eller ingen jordbrukspolitik alls. Många, men inte alla, ansåg att flera av de senaste årens reformer av EU:s jordbrukspolitik har styrt politiken i rätt riktning. Man ansåg att reformerna har gjort jordbruket mer marknadsorienterat och att jordbrukarna har uppmuntrats att tillhandahålla ytterligare tjänster genom sina uppgifter som markförvaltare, sina insatser för att förbättra livsmedelssäkerheten och inom andra områden, t.ex. djurhälsa.

Det råder en utbredd enighet om att en gemensam EU-politik är viktig för att garantera rättvisa konkurrensvillkor inom EU. Intressenterna hävdar att en gemensam marknad för jordbruksprodukter måste förbli den vägledande principen även i framtiden.

De flesta svarande var för en jordbrukspolitik på EU-nivå. Det var väldigt få som förespråkade en ytterligare "åternationalisering" av den gemensamma jordbrukspolitiken (dvs. att ge medlemsstaterna ökad flexibilitet i tillämpningen av jordbrukspolitiska instrument). En del hävdar faktiskt att nationell flexibilitet och nationella undantag bör hållas till ett minimum och noggrant övervakas för att inte skapa snedvridning av konkurrensen, vilket skulle undergräva den inre marknaden. Åsikterna går mer i sär när det gäller frågan om det behövs en ökning av den nationella samfinansieringen av åtgärder inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

c) Livsmedelssäkerhet

Det råder en allmän enighet om att den gemensamma jordbrukspolitiken är viktig för EU:s livsmedelssäkerhet. Detta uttrycks på olika sätt. En del hävdar att EU måste vara självförsörjande med de livsmedel som klimatet i Europa gör det möjligt att producera, medan andra tycker att en viss livsmedelsimport bör vara tillåten (några anser att importen bör ske på ett kontrollerat sätt, till exempel genom tullkvoter). Andra menar att EU bör spela en ledande roll i insatserna för att garantera global livsmedelssäkerhet. Åsikten att rätten till mat är en "allmän mänsklig rättighet", som måste erkännas och stödjas av den gemensamma jordbrukspolitiken, stöds av många intressenter. En del intressenter, särskilt bland organisationer som inte är branschanknutna, anser att EU inte ska försöka föda utvecklingsvärlden utan i stället hjälpa utvecklingsländerna att själva föda sin befolkning.

d) Tillhandahållande av offentliga nyttigheter

Detta är ett återkommande tema i alla intressentkategorier. Det är redan en viktig fråga, som kommer att betonas ännu starkare i den framtida jordbrukspolitiken. Många menar att jordbruket redan tillhandahåller en rad olika offentliga nyttigheter. Jordbrukspolitiken fyller sin funktion i detta, eftersom direktstöd till jordbrukare och andra stimulansåtgärder uppmuntrar dem att bruka jorden på ett sätt som skyddar miljön, vårdar landsbygden och håller vattnet och marken rena. Andra intressenter säger att det är en självklarhet att jordbrukarna ska tillhandahålla offentliga nyttigheter och att de endast bör bli belönade när de tillhandahåller sådana nyttigheter utöver de rättsliga kraven på det här området.

e) Förvaltning av naturresurser

Alla intressenter håller med om att jordbrukspolitiken, och helst en gemensam jordbrukspolitik för EU, är viktig för att se till att naturresurserna förvaltas på lämpligt sätt och att de största miljöutmaningarna hanteras, bland annat klimatförändringarna. Hållbarhet är ett nyckelord för framtiden.

f) Kvalitetsprodukter

Vissa av intressenterna påpekar att den gemensamma jordbrukspolitikens har inverkat positivt på produktionen av livsmedel av högre kvalitet. Jordbrukspolitikens kvalitetspolicy bidrar också till att bevara traditionella produktionssystem, djurraser och växter. Många svarande anser att EU måste se till att ursprungsreglerna för livsmedel klagörs och att livsmedlen är tydligt märkta med ursprungsangivelser och andra kvalitetsegenskaper.

g) Försörja EU:s livsmedels- och djurfoderkedja

En del intressenter säger att en gemensam jordbrukspolitik är nödvändig för att tillhandahålla tillräckligt med råvaror. Om inte jordbrukspolitiken fanns skulle produktionen och försörjningen inom EU kunna bli ojämn, vilket skulle orsaka svårigheter för livsmedels- och foderindustrierna. Dessa intressenter vill se en balans mellan tillförlitliga EU-producerade råvaror och möjligheten att importera råvaror som inte kan hämtas inom EU.

4.1.2 Tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga

Synpunkterna från tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga varierade mer än bland intressenterna. Det är bland en liten minoritet av tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga som motståndet mot den gemensamma jordbrukspolitiken är mest uttalat.

a) *Stödja jordbrukare och tillhandahålla offentliga nyttigheter*

Precis som många intressenter hävdar en del av de svarande att betydande framsteg har gjorts med hjälp av den gemensamma jordbrukspolitiken och att den har uppfyllt de uppsatta målen och skyldigheterna i EU-fördragen. De största fördelar som nämns är att jordbrukspolitiken bidrar till EU:s livsmedelssäkerhet, till att bevara diversifierade jordbrukssystem inom EU, särskilt i avlägset belägna områden, och till försörjningen av ett flertal offentliga nyttigheter, t.ex. miljötjänster och sociala tjänster. Anhängarna av denna åsikt menar att utan den gemensamma jordbrukspolitiken skulle det vara svårt att få jordbrukarna att fortsätta att kämpa mot framtidens stora utmaningar när det gäller tillhandahållandet av miljötjänster och att garantera livsmedelssäkerhet och verksamheten på landsbygden. De menar att när marknaden inte kan leverera offentliga nyttigheter måste EU ingripa för att stödja tillhandahållandet av dessa tjänster som gensvar på en stark efterfrågan från allmänheten och se till att de gemensamma politiska målen uppnås. En del tillägger dessutom att den gemensamma jordbrukspolitiken är ett sätt att öka sysselsättningen inom jordbrukssektorn och relaterade sektorer.

Andra anser att den gemensamma jordbrukspolitiken är "socialt orättvis" eftersom mindre jordbrukare som har det sämre ställt inte har särskilt stor nytta av den. Flera svarande påpekar att cirka 80 procent av direktstödet går till endast 20 procent av stödmottagarna. Dessutom är många jordbrukare rika på tillgångar: de har egna maskiner, gårdsbyggnader och mark.

En annan åsikt är att målen för jordbrukspolitiken första pelare inte längre är anpassade till samhällets förväntningar och att de inte längre utgör en berättigad grund för offentliga utgifter i en marknadsorienterad sektor. Det krävs därför en ändring av politikens logiska grund, mål och åtgärder för att avspegla samhällets efterfrågan på tillhandahållandet av offentliga nyttigheter.

b) *Livsmedelssäkerhet*

Flera tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga hävdar att den gemensamma jordbrukspolitiken är nödvändig för livsmedelssäkerheten i två bemärkelser – det måste finnas tillräckligt med livsmedel för att föda EU:s befolkning, men de måste även vara säkra.

c) *Möta nya utmaningar tillsammans – en gemensam politik*

Ett antal tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga delar intressenternas åsikt om att det krävs en stark gemensam jordbrukspolitik för att hantera framtidens utmaningar och att det enda sättet att göra det på är genom en gemensam politisk strategi för jordbruket och landsbygden. De framför även andra argument, till exempel att en gemensam politik garanterar samstämmighet med andra politikområden så att gemensamma mål kan uppnås, och att utgifterna hanteras mer effektivt och med större ansvar.

d) *Hållbarhet*

Flera svarande hävdar att en hållbar markförvaltning är central för att EU ska kunna möta de utmaningar som vi nu ställs inför – anpassning till och begränsning av klimatförändringarna, vattenförvaltning, skydd av naturresurser, bevarande av landsbygden, markvård, luftkvalitet, skydd mot översvämningar och bränder, och att stoppa förlusten av biologisk mångfald.

e) Kulturarv

Ett antal tankekedjor, forskningsinstitut och övriga betonar att det finns starka band mellan den europeiska kulturen och jordbrukstraditioner. Att skydda EU:s jordbruk innebär därför även att skydda Europas kulturarv.

4.1.3 Allmänheten

Med tanke på att så många inlägg kom in från allmänheten var skälen till att en gemensam jordbrukspolitik bör stödjas också många.

- Jordbrukspolitiken är den enda gemensamma politik som EU har. EU måste få den att fungera bättre. Den spelar en viktig roll i den europeiska integrationsprocessen.
- Jordbruket är en strategisk industri. EU måste vara självförsörjande (en del hävdar att EU behöver trygg försörjning av livsmedel, medan andra vill att EU bör vara helt självförsörjande). De flesta svarande som kommenterade den här frågan – och det var många som gjorde det – anser att den gemensamma jordbrukspolitiken bidrar till att förbättra livsmedelssäkerheten.
- Jordbrukspolitiken behövs för att garantera livsmedelssäkerhet, både när det gäller kvantitet och kvalitet (kvalitetsledning för våra livsmedel).
- Några svarande nämnde speciellt behovet av att ha strategiska livsmedelslager.
- Jordbrukspolitiken behövs för att garantera en rättvis behandling av jordbrukarna (inom livsmedelskedjan och gentemot andra aktörer, till exempel detaljhandlare).
- EU måste skapa lika villkor för jordbrukarna inom hela EU.
- Jordbrukspolitiken är en naturlig följd av den gemensamma marknaden och det gemensamma ekonomiska området.
- Jordbrukspolitiken behövs för att bevara samhällena på landsbygden (och det är jordbrukarna som är bäst lämpade för att vårda landsbygden och skydda miljön).
- Det behövs en gemensam politik för att ge jordbrukare i en rad regioner och sektorer avkastning.
- Jordbrukspolitiken behövs för att skydda jordbrukarna från spekulanter och för att undvika att EU blir beroende av import.
- Jordbrukspolitiken behövs för att rusta EU-jordbrukarna så att de kan konkurrera med importerade produkter.

Det finns ett utbrett stöd för en jordbrukspolitik bland allmänheten. Många svarande föredrar en gemensam jordbrukspolitik framför "åternationalisering". Stödet är svagt för ökad nationell samfinansiering i den första pelaren, och i så fall måste det ske enligt gemensamma regler. Endast ett fåtal av de svarande vill att jordbrukspolitiken ska skrotas (och en del av dem säger att de inser att något annat skulle behövas i stället).

Att det finns stöd för en gemensam jordbrukspolitik innebär inte nödvändigtvis att man stöder den gemensamma jordbrukspolitiken i dess nuvarande utformning. Åsikterna är mycket varierande. Många svarande argumenterar för en ökad betoning på främjande av hållbart jordbruk. En minoritet anser att poängen med en reform av jordbrukspolitiken borde vara att ändra hela inriktningen till förmån för ekologiskt jordbruk och färre köttprodukter i vår kost.

Ett betydande antal svarande i många länder säger att huvudsyftet med jordbruksstödet är att kompensera EU-jordbrukarna för deras högre produktionskostnader, till exempel sociala avgifter, för

att uppfylla EU:s högre standarder och krav inom flera sektorer, och även löner. Dessa kostnader täcks ofta inte av marknadspriserna. Här måste därför marknadens misslyckande uppvägas av offentliga insatser. Det råder en allmän uppfattning om att EU-jordbrukarna betungas av ytterligare kostnader som många konkurrenter utanför EU inte har för kvalitetsstandarder, kravet att uppfylla hälso- och hygienbestämmelser, spårbarhet och ursprungs krav samt miljöskydd och bevarande av den biologiska mångfalden och landsbygden, med mera.

Svarande från ett flertal länder anser – en åsikt som dock uttrycktes starkast av svarande från Frankrike – att jordbruket är av central vikt för EU:s kultur, ekonomi, samhälle, livsmedelsförsörjning och miljö. Detta sammanfaller med det kulturvärde som några av tankesmedjorna, forskningsinstituterna och övriga organisationer nämnde.

4.1.4 Inlägg från Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling

En allmän åsikt i inläggen från Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling är att landsbygdsutveckling måste vara en viktig komponent i den gemensamma jordbrukspolitiken för att man ska kunna ta itu med de utmaningar som både jordbruket och landsbygdsområdena står inför.

Många av dessa utmaningar (livsmedelssäkerhet och territoriella, sociala och miljömässiga frågor) är gemensamma för alla medlemsstater. Det finns skillnader mellan inläggen från intressenterna, vilket avspeglar medlemmarnas skilda åsikter.

Det råder en utbredd enighet bland nätverksintressenterna om att miljöskyddet är en viktig faktor (jord, vatten, biologisk mångfald). Andra viktiga faktorer är hållbar förvaltning av naturresurserna och behovet av att bidra till anpassningen och begränsningen av klimatförändringarna.

När det gäller de territoriella utmaningarna anser många att det är viktigt att komma till rätta med skillnaderna mellan landsbygdsområden och tätorter och trygga den ekonomiska hållbarheten och livskvaliteten i landsbygdsområden. I många landsbygdsområden saknar de sociala strukturerna flexibilitet och det är viktigt att stödja landsbygdssamhällen och lokala ekonomier. Detta är ett särskilt problem för avlägset belägna och glesbefolkade områden. Tillhandahållandet av offentliga nyttigheter i mindre gynnade områden ses som ett allvarligt problem.

Nätverksmedlemmarna lyfte fram följande viktiga utmaningar för jordbrukssamhällena:

- Att bevara jordbrukarnas och landsbygds inkomster.
- Att förstärka jordbrukarnas ekonomiska ställning inom livsmedelskedjan och främja livskraftiga och produktiva jordbruk och andra sektorer med tanke på den åldrande befolkningen på landsbygden och på jordbruken.

4.2 Allmänhetens åsikter per land och/eller region i förekommande fall

De åsikter från allmänheten som anges ovan förekom ofta i inläggen från de flesta medlemsstater. Svarande från de nya medlemsstaterna, det vill säga de medlemsstater som anslöt sig senast, menar bestämt att den gemensamma jordbrukspolitiken bör bidra till att deras medlemsstater får lika mycket stöd som de "gamla" medlemsstaterna.

5. Svar på fråga 2 – ”Hur vill du att jordbruket ska se ut och fungera”?

5.1 Presentation per grupp

5.1.1 Intressenter

a) Allmänt

En allmän åsikt bland intressenterna är att allmänheten förväntar sig att jordbruket ska uppfylla följande krav:

- Trygga livsmedelsförsörjningen.
- Tillhandahålla ett säkert och hälsosamt sortiment av livsmedel till överblickbara och överkomliga priser.
- Garantera en hållbar markanvändning.
- Främja verksamheter som bevarar landsbygden och dess samhällen.

b) Livsmedelssäkerhet

En del säger att allmänheten prioriterar livsmedelssäkerhet och att jordbrukets främsta funktion därför bör vara att garantera detta. Prioriteringen för EU-jordbrukarna bör, enligt deras åsikt, vara att föda EU:s befolkning, inte att vara världens största importör/exportör. De hävdar att livsmedel är alltför viktigt för att vara beroende av en avreglerad marknad. Det krävs en stark jordbrukspolitik som reglerar produktionen och marknaderna och det behövs jordbruksmetoder som bidrar till att bemöta miljö- och hälsoutmaningarna. Flera intressenter hävdar att allmänheten inte anser att jordbrukets mål bör vara att ”föda världen”, utan att garantera en trygg livsmedelsförsörjning för EU, vilket fastställs i EU-fördragen.

c) Miljö

Många intressenter hävdar att människor vill att EU-jordbruket ska vara miljövänligt. Andra mål är att minska jordbrukets inverkan på den globala uppvärmningen, skydda den biologiska mångfalden och förvalta vattenresurserna på ett ansvarsfullt sätt. De anser att hållbara familj jordbruk ger positiva externa effekter och att allmänheten är medveten om detta.

d) Utvecklingsländer

Ett betydande antal intressenter anser att EU:s jordbrukspolitik inte får skada jordbruksekonomierna i utvecklingsländerna. De anser dock att både EU och länder utanför EU har rätt att skydda sig mot import till alltför låga priser. En del tillägger dessutom att det är mer önskvärt att EU hjälper fattigare länder utanför EU att producera egna livsmedel än att exportera livsmedel till dessa länder.

e) Djurhälsa

Flera intressenter anser att stränga normer för att skydda husdjur är en mycket viktig fråga för allmänheten och konsumenterna i EU och att detta bör vara en stark prioritering för jordbruksverksamheten och i reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken. Dessa intressenter hänvisar till två Eurobarometerundersökningar från 2005 och 2007 som visade att allmänheten i EU tycker att skyddet av husdjur är en mycket viktig prioritering. Det här var dock inte en fråga som majoriteten av intressenter uppmärksammade i någon högre grad.

f) Sysselsättning

De flesta intressenterna säger att allmänheten vill att jordbruket ska bidra till att skydda och öka antalet arbetstillfällen i landsbygdsområden, vända på tendensen med nedläggningar av jordbruk – och uppmuntra dem som är intresserade av att börja med jordbruk, särskilt den yngre generationen.

5.1.2 Tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga

Med mindre variationer framför praktiskt taget alla tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga en rad liknande uppfattningar om EU:s jordbruk och den gemensamma jordbrukspolitiken som de anser att allmänheten i EU har. Enligt deras åsikt vill allmänheten att jordbruket ska

- ge livsmedelssäkerhet och en rättvis inkomst för jordbrukarna,
- förvalta och skydda miljön,
- skapa en välavvägd utveckling av landsbygdsområden,
- tillhandahålla offentliga nyttigheter,
- bidra till att begränsa klimatförändringarna.

Åsikterna hos tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga om hur dessa resultat ska nås skiljer sig dock, och många ifrågasätter om detta är möjligt med den nuvarande jordbrukspolitiska modellen.

a) *Livsmedelssäkerhet*

Tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga säger att samhället förväntar sig att jordbruket ska tillhandahålla trygg livsmedelsförsörjning och livsmedel som är säkra och avspeglar mångfalden i EU:s olika regioner.

b) *Miljömässig hållbarhet*

Tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga hävdar att allmänheten vill att jordbrukarna förvaltar marken och andra naturresurser på ett sätt som ger miljövänliga och sociala offentliga nyttigheter och tjänster, t.ex. vatten, biologisk mångfald, kolupptagning, förebyggande av bränder och översvämningar, natursköna miljöer för rekreation och boende, livskraftiga landsbygdssamhällen med mera. De menar att många av dessa varor och tjänster (som går utöver ren livsmedelsproduktion) hotas av nedläggningar av jordbruk och blandat jord- och skogsbruk och skogsbrukssystem.

c) *Livsmedelskvalitet*

Den allmänna åsikten är att allmänheten vill ha livsmedelsprodukter av hög kvalitet till överkomliga priser. Ofta lämnas inga argument för att underbygga den åsikten. Konceptet "kvalitet" definieras inte heller. Andra säger att även jordbrukarna behöver rättvisa priser för sina livsmedelsprodukter.

d) *Arv och livsstil*

En del tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga betonar att allmänheten fäster stor vikt vid grundläggande värden, t.ex. starka familjer, olika lokala traditioner, kreativa och dynamiska landsbygdssamhällen och en hållbar lokal miljö. Tillhandahållande av naturliga och säkra livsmedel av hög kvalitet nämns som ett sätt att tillgodose allmänhetens förväntningar. Tillsammans bidrar dessa faktorer till hållbara och självförsörjande lokalsamhällen.

5.1.3 Allmänheten

Allmänheten hade många starka åsikter om följande frågor:

- Många svarande nämner trygg livsmedelsförsörjning, livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet. Alla vill ha säkrare livsmedel och en del hävdar att livsmedelspriserna samtidigt måste vara mer överkomliga, dvs. billigare. Andra argumenterar för rättvisa (eller rimliga) livsmedelspriser och att även jordbrukarna behöver få rättvisa priser för sina livsmedelsprodukter. I frågan om konsumenterna är beredda att betala de högre livsmedelspriser som detta medför skiljer sig åsikterna.

- Människor vill ha ursprungliga, varierade livsmedel av hög kvalitet, som produceras lokalt eller regionalt.
- Hållbart producerade livsmedel, bevarande av den biologiska mångfalden och förvaltning av landsbygden med mera nämndes ofta.
- Miljövård och insatser för att bemöta miljöförändringar: Många detaljerade synpunkter framfördes under denna allmänna rubrik. Många efterlyste ett miljövänligare jordbruk och en jordbrukspolitik som främjar detta.
- Livsmedlen ska vara nyttiga, naturliga (många sade uttryckligen att detta innebär att inga genetiskt modifierade organismer eller bekämpningsmedel bör få användas) och produceras på ett miljövänligt sätt (när det gäller vatten-, mark- och luftkvalitet) samt vara spårbara.
- Jordbrukarna kan fylla en viktigare funktion i produktionen av förnybar energi och begränsningen av klimatförändringarna.
- Det är viktigt att trygga landsbygdsområdenas välstånd genom att bidra till att bevara jordbruksverksamhet och arbetstillfällen. De flesta som kommenterade den frågan anser att jordbrukarna utgör grunden för en blomstrande landsbygd. "Jobb på landsbygden" och "levande landsbygdssamhällen" är till exempel vanliga fraser, och även "EU-modellen" för familjejordbruk.
- Många framhöll att importerade livsmedel bör motsvara EU:s höga standard (eller att EU-jordbruket måste skyddas mot illojal konkurrens från länder utanför EU).
- Bevarande av betesmarker i bergsområden och åsikten att betesmarker inte ges tillräckligt utrymme i politiken för närvarande är ett vanligt tema tillsammans med behovet av att bevara landskapet för landsbygdsturism.
- Flera svarande tycker att kvalitet är viktigare än kvantitet och vill se ett rättvist förhållande mellan pris och kvalitet.
- En annan grupp efterlyser ökad och tydligare märkning, särskilt märkning av regionalt ursprung eller ekologiskt jordbruk.
- Många svarande är oroliga över att den gemensamma jordbrukspolitiken fortsätter att skapa överskott till nackdel för utvecklingsländerna.
- Frågor om etik och rättvis handel togs upp i ett fåtal inlägg.

Det framgår tydligt av svaren att allmänhetens förväntningar skiljer sig stort. Många menar att naturlivet, tillträde för allmänheten eller natursköna vyer är de viktigaste aspekterna, medan andra hävdar att det allra viktigaste behovet är att föda befolkningen. Många förespråkar en heltäckande politik som integrerar jordbruk och bevarande av miljön och landsbygden, klimatförändringar, biologisk mångfald och skydd av naturresurser, dvs. ett "multifunktionellt" synsätt.

5.1.4 Inlägg från Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling

Många svarande via Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling anser att EU behöver en hållbar livsmedelsproduktion enligt följande linjer:

- Jordbrukarnas ställning inom livsmedelskedjan måste förbättras.
- Det behövs livsmedelssäkerhet och livsmedel till överkomliga priser.
- Det behövs en bättre koppling på lokal och regional nivå mellan producenter och konsumenter (lokala livsmedelssystem).
- Det är viktigt att bevara mångfalden i jordbrukens produktionssystem och strukturer,

inklusive mindre jordbruk och jordbruk i mindre gynnade områden.

- Stödet för ekologisk produktion måste ökas.
- Med tanke på de demografiska utmaningar som EU står inför är det viktigt att locka nya människor att börja med jordbruk och förnygra jordbruksverksamheten och hela landsbygdsekonomin för att säkra framtida generationers försörjning.

Många av intressenterna anser att EU-jordbrukets bidrag till offentliga nyttigheter måste erkännas och att följande insatser bör belönas:

- Bevarande av naturresurser och skydd av ekosystemen (miljösäkerhet).
- Anpassning till och begränsning av klimatförändringarna.
- Jordbrukets bidrag till en levande landsbygd i områden som är starkt beroende av jordbruket.
- Bevarande av kulturlandskap och landsbygdsarv med ett högt estetiskt, kulturellt eller historiskt värde.
- Diversifiering av energiproduktionen och produktion av förnybar energi.

Man lyfter även fram skogsbrukets bidrag till dessa offentliga nyttigheter.

Enligt de flesta intressenter i Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling är det viktigt att landsbygdsområdenas starka och svaga sidor lyfts fram, särskilt

- avfolkningen av landsbygden i många medlemsstater,
- beroendet av närliggande tätorter för att skapa lokal utveckling, vilket innebär att det är nödvändigt att förstärka kopplingarna mellan tätorten och landsbygden.

5.2 Presentation per land och/eller region i förekommande fall

Ett vanligt tema i inläggen från allmänheten var att jordbruk i bergsområden och andra mindre gynnade regioner bör uppmärksammas särskilt. I Tyskland genomförde djurskyddsaktivister en samordnad aktion, och de stod för över 15 procent av svaren från Tyskland (över 150 svar), som skickades in i två omgångar. Nästan hälften av inläggen handlade bara om en enda fråga. Åsikten att djur måste behandlas bättre var också framträdande i inläggen från Nederländerna och Österrike. Denna fråga kom upp regelbundet i en mindre grupp inlägg från andra länder, men i ett bredare sammanhang som en av flera önskvärda förändringar.

Motståndet mot genetiskt modifierade organismer (GMO) eller bekämpningsmedel var mer jämnt fördelat inom EU. Ett fåtal svarande, särskilt från Frankrike, tyckte dock att diskussionen om genetiskt modifierade organismer borde vara mindre ideologiskt färgad.

6. Svar på fråga 3 – "Varför bör jordbrukspolitiken göras om"?

6.1 Presentation per grupp

6.1.1 Intressenter

a) Allmänt

De svarande ansåg i allmänhet att det främsta skälet till en fortsatt reform av den gemensamma jordbrukspolitiken är de nya utmaningar som EU står inför och som sannolikt kommer att förvärras. De nämnde följande huvudargument:

- De alltmer instabila och fluktuerande priserna på jordbruksråvaror.
- Den ökade globala efterfrågan (och den allmänna trenden mot allt öppnare globala marknader).
- De allt viktigare faktorerna utanför marknaden, t.ex. miljön, kvalitets- och hälsonormer, hållbarhet.
- Effekterna av klimatförändringarna.
- Konsumenternas ökade förväntningar.

De flesta jordbrukarorganisationerna ser inget större behov av fortsatta reformer av jordbrukspolitiken. De tycker snarare att det behövs en "starkare" jordbrukspolitik, till exempel när det gäller utgifterna i första pelaren. (Många vill att moduleringsmekanismen ska avskaffas).

b) Konsekvens mellan EU:s politikområden

Intressenterna anser att vissa, men inte alla, åtgärder för att stödja jordbrukssektorn bör hanteras via den gemensamma jordbrukspolitiken. Allt fler politikområden påverkar jordbruksverksamheten och försörjningen av råvaror. De hävdar att det krävs en absolut konsekvens mellan politik för försörjning, inklusive livsmedelssäkerhet, nya tekniker, handel, utveckling, miljö, utbildning för jordbrukare, djurhälsa och socialpolitik.

c) Ojämn fördelning av stödbetalningar mellan medlemsstaterna

Många intressenter vill ha en jämnare fördelning av stödet till jordbrukarna, både inom och mellan medlemsstaterna.

d) Miljömässig hållbarhet

Flera svarande anser att EU:s jordbrukspolitik måste samordnas bättre så att den omfattar jordbruksverksamhet, livsmedel, miljö och jordbruksrelaterad landsbygdsutveckling, med ökad inriktning på miljövänlig produktion. Miljöorganisationer hävdar att jordbruksbudgeten både indirekt och direkt stöder ohållbara jordbruksmetoder som skadar naturlivet och den bas av naturresurser som en långsiktig livsmedelssäkerhet är beroende av.

Andra hävdar att ökad effektivitet i jordbruket är det mest effektiva och miljövänliga sättet att hantera hållbarhetsutmaningarna och att de moderna produktionssystemen har blivit betydligt miljövänligare.

e) Arbetsvillkor och modernisering

En del icke-statliga organisationer pekar på en tydlig inkonsekvens i den gemensamma jordbrukspolitiken. De menar att jordbrukspolitiken å ena sidan vill bevara en traditionell form av jordbruk, som är ineffektiv och vars långsiktiga framtid är hotad, men att jordbrukspolitiken å andra sidan gynnar ett överberoende av marknaden, vilket leder till nedläggningar eller uppköp av småskaliga och mindre effektiva jordbruk.

f) *Beroende av marknaden*

Här går intressenternas åsikter isär. En del vill att den gemensamma jordbrukspolitiken ska fortsätta att ha en stark inriktning på marknadsreglering, med direktstöd som ett grundläggande inkomststöd. I den här gruppen finns det organisationer som vill se en återgång till tidigare prisnivåer genom gemensamma marknadsorganisationer. En del tillägger att vissa kopplade betalningar bör behållas. Andra tycker att det är viktigt att jordbrukarna främst ska tjäna sitt uppehälle på marknadspriser och att reglering endast ska användas som ett säkerhetsnät för att hantera prisfluktuationer. Andra åsikter är att statligt stöd inte får användas till att stödja billiga produkter av låg kvalitet, utan bara för att belöna jordbrukare för att de tillhandahåller offentliga nyttigheter.

g) *Livsmedelskedjans funktion*

Många intressenter lyfte fram problem med livsmedelskedjans funktion, särskilt obalansen i styrkeförhållandet i olika led i livsmedelskedjan.

h) *Brister i jordbrukspolitikens genomförande*

Många intressenter som företräder jordbrukare och jordbrukarorganisationer nämner brister i genomförandet av jordbrukspolitikens bestämmelser, men detta anges inte som ett grundläggande skäl till fortsatta reformer. De efterlyser bättre övervakning och kontroll.

6.1.2 Tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga

a) *Miljömässig hållbarhet och andra offentliga nyttigheter*

Många menar att utgifterna i den gemensamma jordbrukspolitiken behöver riktas om till de områden, system och metoder som tillhandahåller offentliga nyttigheter. Detta skulle innebära ändringar av fördelningskriterierna för budgetanslagen mellan medlemsstaterna och i de stödberättigande kriterierna för stödbetalningar, vilket i sin tur skulle leda till en grundläggande omfördelning av stödet. Andra tankesmedjor menar att jordbrukspolitiken visar dåliga miljöresultat. Endast en liten del av jordbruksbudgetens betalningar går till miljövänliga jordbruk, medan miljöskadliga jordbruksmetoder, t.ex. torrläggning av våtmarker och olämplig bevattning, däremot får stöd. Vissa säger dessutom att det som fungerar i dag ute på fälten kanske inte är hållbart om 20 eller 50 år, (bland annat) beroende på klimatförändringarna.

b) *Ekonomisk effektivitet*

De tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga som arbetar med allmänna ekonomiska frågor anser att det slösas med resurser i den gemensamma jordbrukspolitiken. Om pengarna används klokare skulle människor i EU bli mer övertygade om fördelarna med integration. De hävdar att jordbrukspolitiken snedvrider besluten om EU-utgifter och budgetfinansiering och efterlyser mer målinriktade instrument. Flera vill att de långsiktiga perspektiven ska prioriteras och säger att jordbrukarna behöver förutsägbarhet för sina investeringsprojekt. De märker av en allmän reformtrötthet efter de senaste 20 årens successiva förändringar av jordbrukspolitiken. Andra tillägger att det krävs mer förenkling och ökad insyn i den gemensamma jordbrukspolitiken.

c) *Marknadsledning*

I motsats till ekonomernas åsikter som nämns ovan har en del tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga åsikter som ligger närmare intressenterna. De hävdar att ledningen av jordbruksmarknaderna måste uppmärksammas mer. De anser att frihandelskonceptet har misslyckats i livsmedelsförsörjningen och inom jordbruket. Den "fria marknaden" kan inte garantera att det finns tillräckligt med mat för alla i världen eller att man når alla mål på jordbruksområdet ("en jordbrukares och en aktieägares ekonomi är inte samma sak" är ett citat som illustrerar den här synpunkten).

d) *Global konkurrens*

EU-jordbrukarna måste följa EU:s regler för miljö, livsmedelssäkerhet och djurhälsa. Flera tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga menar att detta innebär att EU-jordbrukarna har en konkurrensnackdel jämfört med jordbrukare i länder utanför EU som inte behöver följa dessa krav. Detta motiverar enligt deras åsikt ett visst gränsskydd och/eller direktstöd, vilket i själva verket är en form av betalning för de offentliga nyttigheter som allmänheten kräver att jordbrukarna ska tillhandahålla. De menar att de jordbrukare som för närvarande tillhandahåller offentliga nyttigheter inte kompenseras på lämpligt sätt för detta. En annan viktig fråga för vissa tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga är att skapa rättvisa villkor på den internationella livsmedelsmarknaden.

e) *Jordbrukspolitikens inverkan på utvecklingsländerna*

En del tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga anser att den gemensamma jordbrukspolitikens undergräver den globala livsmedelssäkerheten och kampen mot fattigdomen. Framför allt bidrar EU:s tullar och exportsubventioner till att sänka livsmedelspriserna i världen. Detta skadar jordbrukarna och sänker lönerna för mindre kompetent arbetskraft i utvecklingsländerna. EU-pengarna kan i stället användas för forskning och utveckling på jordbruksområdet som anpassas till utvecklingsländernas behov.

f) *Lika villkor*

En del argumenterar för att små och medelstora jordbruksföretag samt jordbrukare i mindre gynnade områden bör prioriteras i reformen av den gemensamma jordbrukspolitikens.

6.1.3 Allmänheten

Allmänheten från alla regioner i EU anger en lång rad skäl till att det är nödvändigt att reformera jordbrukspolitikens. En del har inte klart för sig om tidigare reformer har varit framgångsrika, delvis framgångsrika eller inte framgångsrika alls. Andra verkar vara nöjda med det nuvarande systemet med marknadsstöd och direktbetalningar och tycker inte att det behövs fler reformer. Det finns också de som vill ha förändring, men genom utveckling, inte revolution.

Allmänheten vill att jordbrukspolitikens ska reformeras av följande skäl:

På operativ nivå

- Öka livsmedelssäkerheten.
- Garantera en viss inkomstnivå för jordbrukarna och minska de multinationella företagens inflytande.
- Begränsa spekulanters inflytande på jordbruksråvarupriserna.
- Vidta åtgärder vid EU:s yttre gränser för att skydda livsmedel som har framställts enligt EU:s stränga standarder mot import som inte uppfyller EU:s krav. Vissa är oroade över dumpade överskott som skadar utvecklingsländernas ekonomier.
- En del svarande vill ha en återgång till jordbrukspolitikens ursprungliga grund och mål.
- Se till att stödet fördelas på ett mer rättvist sätt inom och mellan medlemsstaterna (många anser att man bör gå ifrån den historiska referenspunkten för samlat gårdsstöd).
- Sakta ned avfolkningen av landsbygden.
- Göra EU-jordbruket mer konkurrenskraftigt.
- Hjälpa småjordbruk, familj jordbruk och hantverkare.
- Främja ekologisk och mer extensiv livsmedelsproduktion.

- Skapa ett nytt "kontrakt" mellan jordbrukarna och samhället, för att garantera jordbrukens intäkter i utbyte mot tjänster till lokalsamhällen.
- Främja produktionen av nya icke-livsmedelsprodukter.
- Skapa mer enhetliga (höga) standarder inom EU, med enhetliga kontroller och regler (det finns en uttalad uppfattning i flera medlemsstater om att deras jordbrukare måste uppfylla strängare standarder än i andra EU-länder).

På genomförandenivå

- De svarande vill ha en enklare jordbrukspolitik, särskilt när det gäller den dagliga driften och bördan av pappersarbete, som är svår att hantera för småjordbrukare. I allmänhetens inlägg uttrycks konsekvent en känsla av att "småfolket" har det svårare med den gemensamma jordbrukspolitiken.
- En del efterlyser strängare kontroller för att övervaka att jordbrukspolitikens regler och standarder följs.
- Mer värde för pengarna. Flera svarande hävdar att den nuvarande jordbrukspolitiken ger mycket dåligt värde för pengarna eftersom de flesta betalningarna (första pelaren) inte är resultatinkriktade.
- Förbättra insynen i den gemensamma jordbrukspolitiken.
- Stoppa jordbrukare som bara jagar efter stöd i stället för att bedriva en lämplig jordbruksverksamhet ("prisjägare" kallades de i ett inlägg från Belgien).

De svarande ombads inte särskilt att kommentera kostnaden för den gemensamma jordbrukspolitiken. Ett antal kommentarer kom dock in om detta. De svarande hade skilda åsikter, men de flesta som tog upp den här frågan sade att budgeten borde vara lika stor som nu eller ökas. Många var medvetna om att jordbrukspolitiken måste kämpa hårt för pengar från EU-budgeten i den kommande budgetplanen efter 2013. Svarande från de nya medlemsstaterna ville ha ökad finansiering av jordbruk och landsbygdsutveckling i sina länder för att täppa till den stora luckan mellan dem och de övriga EU-länderna.

Ett fåtal svarande efterlyste stora nedskärningar på 50 procent eller mer över tiden i jordbruksbudgeten eller att marknadssubventioner och direktstöd skulle avskaffas för att rikta om jordbrukspolitiken så att betalningar endast skulle utgå för tillhandahållande av offentliga nyttigheter och tjänster.

Ännu färre vill att jordbrukspolitiken ska skrotas. En stor grupp svarande hävdade att det är mycket viktigt att EU har en jordbrukspolitik av flera olika skäl och att en återgång till en nationell eller regional politisk inriktning skulle vara en negativ utveckling.

6.1.4 Inlägg från Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling

Generellt sett ville de svarande att den gemensamma jordbrukspolitiken skulle förbättras men inte reformeras radikalt. Intressenterna i nätverket angav följande skäl till detta:

- Behovet av att rikta om utgifterna mot tillhandahållande av offentliga nyttigheter.
- Behovet av att ta hänsyn till andra offentliga nyttigheter förutom miljön (social hållbarhet, landskap, arv och kultur).
- Klimatförändringarna.
- Högre förväntningar från konsumenterna.
- Minska överdriven byråkrati och underlätta tillgången till medel för stödmottagarna.

- Förbättra samordningen med annan EU-politik som berör landbygdsområden.
- Svagt styre (det saknas insyn och medborgerligt deltagande).

6.2 Presentation per land och/eller region i förekommande fall

Det finns en allmän känsla i de nya medlemsstaterna av att direktstödet till jordbrukarna är orättvist fördelat mellan EU-länderna. Många svarande, särskilt i Polen, ville avskaffa de historiska referenserna för direktstöd. Den känslan uttrycks dock även i de 15 gamla medlemsstaterna och bland intressenterna (särskilt dem som företräder mindre jordbrukare samt icke-statliga organisationer), som mer allmänt ifrågasätter skälen till att ha direktstöd.

Argumenten för ekologiskt jordbruk är jämnt spridda bland EU-länderna, förutom Österrike och Tyskland. En hel mängd liknande inlägg från dessa länder kom nämligen in i slutet av diskussionen, där man förespråkade samordnade åtgärder i den här frågan. Stödet för ekologiskt jordbruk var ett relativt ofta återkommande tema i inlägg från de nya medlemsstaterna.

7. Svar på fråga 4 – "Vilka verktyg behövs för framtidens jordbrukspolitik"?

7.1 Presentation per grupp

Det kom in många olika förslag på verktyg för framtidens jordbrukspolitik från alla grupper. Många ansåg att den grundläggande strukturen för politiken, med nödvändiga och ibland betydande förändringar, skulle behållas. Andra ville se mer radikala förändringar. En del ville till och med att de senaste 20 årens reformer skulle avskaffas.

7.1.1 Intressenter

a) Allmänt

Sammantaget föreslog intressenterna ett brett spektrum av möjliga verktyg. Utveckling, inte revolution, var parollen.

b) Miljömässig hållbarhet

De flesta intressenterna från miljöorganisationer (och vissa andra) vill se en grundläggande omorientering av jordbrukspolitikerna. En del anger detaljerade alternativa politiska strukturer, bland annat ändringar av jordbrukspolitikens två pelare och ökad målinriktning för direktstöd till jordbrukare (igengäld för tillhandahållande av särskilda miljövaror och miljötjänster). Medlemsstaterna borde ges ökad flexibilitet i utformningen och genomförandet av dessa åtgärder, dock inom ramen för EU-riktlinjer och efter kommissionens godkännande. Andra förslag handlade om nya finansiella verktyg för att komplettera jordbruksbudgeten. Man ville ha regelbundna utvärderingar av hur framgångsrika de valda åtgärderna är. Det fanns ett starkt stöd för jordbruk med högt naturvärde, betesjordbruk, bevarande av betesmarker och boskaphållning i allmänhet.

Andra intressenter vill se en koppling till millennieutvecklingsmålen för att bland annat minska världssvälten, minska utsläppen av koldioxid från jordbruket, bevara den biologiska mångfalden, upprätthålla fungerande ekosystem, förbättra vattenförsörjningen till 2015, förbättra djurhälsan och bevara arbetstillfällena i EU. Många hävdar att nya samhällskrav, t.ex. klimatskydd, nu måste integreras fullständigt i den gemensamma jordbrukspolitikerna.

Man hävdar även att människor skulle känna sig mer delaktiga i jordbrukspolitikerna om mål som rör allmänintresset står i centrum för de politiska prioriteringarna efter 2013.

c) Landsbygdsutveckling

Många kommentarer om landsbygdsutveckling handlade särskilt om behovet av bättre samordning mellan de olika EU-program och fonder som täcker landsbygdsregioner, bl.a. utbildning, hälsa, sociala tjänster, transport med mera (till exempel Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden). En del vill ha en tydlig åtskillnad mellan de båda pelarna. Ett fåtal föreslår att en ny tredje pelare inrättas för landsbygdsutveckling som inte är knuten till jordbruket.

d) Investeringar och ny teknik

Många vill att jordbrukspolitikerna efter 2013 ska stödja en ökad användning av moderna tekniker i jordbruket (till exempel forskning och utveckling, infrastrukturutveckling och kunskapsöverföring till jordbrukare). Investeringarna bör inriktas på att förbättra god jordbrukspraxis, resurseffektivitet, ökad avkastning och ännu bättre säkerhet, kvalitet och miljöresultat för jordbruksråvaror.

e) Unga jordbrukare och nya personer som söker sig till jordbruket

Ett antal intressenter hävdar att det behövs särskilda åtgärder för att främja överlåtelse av jordbruk, särskilt för nya företagare.

f) *Direktstöd till jordbrukare*

i. Principen

Det finns få avvikelser från åsikten att de direktstöd som tillämpas i den nuvarande gemensamma jordbrukspolitiken i princip är berättigade (särskilt med tanke på jordbrukens nuvarande låga inkomstnivåer). Direktstöd betraktas som inkomststöd och anses vara viktigt för EU-jordbrukets konkurrenskraft. Direktstöden bör därför fortsätta att vara ett centralt inslag i politiken.

ii. Detaljerna

Åsikterna skiljer sig däremot åt om hur direktstöden bör beräknas. Många hävdar att direktstöd i framtiden bör utgå till aktiva jordbrukare, vare sig de bedriver jordbruk på del- eller heltid, i stället för till markägare som inte bedriver jordbruk. Andra menar att man bör överväga att fastställa direktstöden enligt gemensamma objektiva kriterier, till exempel antal arbetstillfällen per jordbruk, för att garantera en rättvis och jämlik behandling av jordbrukarna i EU. Kriterierna bör ge utrymme för medlemsstaterna att ta hänsyn till olika förhållanden inom det egna landet, samtidigt som det är viktigt att se till att betalningssystemet inte blir betungande och komplicerat.

Andra anser att schablonbelopp bör användas i stället (vanligen per hektar) i samtliga 27 medlemsstater. En del organisationer motsätter sig dock detta. Enligt de flesta intressenterna är beräkningsgrunden med historiska betalningar nu överflödigt och bör ses över.

En del anser att någon form av kopplade betalningar borde finnas kvar. Andra hävdar motsatsen eller kommenterar inte frågan.

Det finns även intressenter som tycker att det bör finnas en gräns för det stöd som betalas ut till jordbrukarna under ett år. Andra vill ha betalningsgränser per hektar, per årsarbetskraft eller per jordbruk.

Det finns ett allmänt stöd för att stödbetalningarna till jordbrukare i mindre gynnade områden ska behållas. Åsikterna om vilken form betalningarna bör ha varierar dock.

g) *Jordbrukspolitikens två pelare*

Många intressenter är för en gemensam jordbrukspolitik som är organiserad i två pelare. De hävdar att det nuvarande tvåpelarsystemet är logiskt. Finansieringen av de två pelarna måste dock lösas, särskilt när det gäller den andra pelaren. Modulering är inte populärt, och de flesta intressenterna anser att den bör avskaffas och ersättas av en permanent finansiering som passar båda pelarna. En del menar att det kan vara värt att överväga om det behövs en tredje pelare. Andra frågar sig om pelarsystemet bör behållas eller inte.

h) *Lika behandling*

Vissa intressenter förklarade att alla medlemsstater måste behandlas lika i den gemensamma jordbrukspolitiken. Även här framfördes kritik om att jordbrukare i de nya medlemsstaterna har en "andraklasstatus".

i) *Marknadsstöd*

En del hävdar att det bör fortsätta finnas ett starkt inslag av marknadsstöd (t.ex. interventionsköp och exportsubventioner). Andra anser att marknaden bör avregleras helt och hållet (dock gradvis). Men de flesta som nämnde marknadsstöd hade en mer flexibel inställning, och menade att stödmekanismerna, inklusive katastrofmekanismer för klimat- och naturkatastrofer, var nödvändiga som ett säkerhetsnät. En del tycker att säkerhetsnätet även kunde ha formen av ett försäkringssystem eller en reservfond.

Bättre marknader i EU i framtiden, som styrs av deltagarna och inte av statstjänstemän, kunde enligt en del vara ett sätt att hantera prisfluktuationerna. Många menar att den gemensamma jordbrukspolitiken måste vara kapabel att hantera extrema prisfluktuationer utan att förlora marknadsinriktningen. De jordbrukspolitiska verktygen bör därför fungera som ett säkerhetsnät.

j) *Prisstabilitet*

De flesta intressenterna är eniga om att marknadsstyrningsverktyg är absolut nödvändiga för att kontrollera extrema prisfluktuationer. Situationen kan kräva att säkerhetslager av basprodukter inrättas och att nya mekanismer införs för att underlätta import av råvaror. Flera organisationer hävdar att kommissionen åtminstone bör behålla krishanteringsverktygen som säkerhetsnät eller skyddsåtgärder som kan utlösas utan att man behöver utforma krångliga lagar.

k) *Främjande*

Det finns ett utbrett stöd för att den gemensamma jordbrukspolitikens roll bör stärkas för att främja europeiska jordbruksprodukters anseende, både inom EU och i länder utanför EU. Intressenterna efterlyser en grundläggande översyn av de nuvarande metoderna för att främja jordbruksprodukter på EU-nivå.

l) *Arbetstagarrättigheter inom jordbruket*

Intressenterna vill att ett "sysselsättningsobservatorium" ska inrättas på EU-nivå för inom ramen för de branschvisa dialogkommittéerna för jordbruket. Man kräver även att åtgärder för grundläggande utbildning och vidareutbildning för arbetstagare ska vidtas, vilket kommer att leda till att jordbrukspolitikens mål kan uppnås lättare.

m) *Försörjningskedjan*

En del intressenter hävdar att det för närvarande råder en allvarlig obalans mellan stora detaljisternas köpkraft och resten av livsmedelskedjan. En rad olika möjliga lösningar föreslås, till exempel att man ska avskaffa monopol, göra undantag från EU:s konkurrensregler och garantera mångfald i detaljhandeln för livsmedel, se till att konsumenterna är informerade och kan välja nyttiga och hållbara livsmedel av hög kvalitet samt införa ny livsmedelsmärkning.

n) *Självförsörjning av råvaror*

Flera organisationer efterlyser åtgärder för att främja produktionen av vegetabiliska proteiner (för djurfoder) för att minska EU:s beroende av proteinproduktionssystem i länder utanför EU. En del anser att det är nödvändigt att upprätthålla tillräckliga regionala och subregionala lager. Lagren bör övervakas av staten, med deltagande av alla aktörer.

o) *Medborgerligt deltagande*

Många intressenter vill att allmänheten ska göras mer delaktig i utformningen av jordbrukspolitiken. En del vill se ökat engagemang från lokalsamhällen och intressenter i processen. Ett antal intressenter stöder nätverken för landbygdsprogrammet Leaders lokala aktionsgrupper som kanal för dialog.

7.1.2 Tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga

a) *Allmänt*

Tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga föreslår en rad olika modeller för den framtida gemensamma jordbrukspolitiken. I ena sidan av spektrumet handlar förslagen om att fasa ut den första pelaren, avskaffa alla tullar, kvoter och andra handelshinder med mera. En del anser att jordbruksbudgeten bör minskas avsevärt. Jordbrukspolitikens första pelare bör gradvis avskaffas och många politiska åtgärder under den andra pelaren bör tas bort. Andra framförde förslag om styrda marknader med en övre och en undre prisgräns som sätts av producentorganisationerna. EU bör enligt deras åsikt enas på förhand om vilken grad av självförsörjning som är önskvärd.

b) *Miljön*

En del anser att den kommande reformen 2013 utgör ett tillfälle att förbättra integreringen av miljöfrågor i den gemensamma jordbrukspolitiken, där även frågan om vattenskydd bör ingå enligt vissa. De nuvarande miljöåtgärderna inom jordbruket ses som värdefulla.

c) *Lokalt deltagande och prioriteringar för landbygdsutveckling*

En del tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga förespråkar en ökad tillämpning av Leader-strategin (idéer som kommer från lokala aktörer, en nedifrån och upp-strategi). Följande förslag framfördes även:

- Stödja forskning som främjar konkurrenskraften och skapar fördelar för lokal utveckling.
- Stödja produktion av ekologiska livsmedel.
- Främja den lokala produktionens konkurrenskraft i den lokala detaljhandeln.
- Skapa möjligheter för olika ekonomiska verksamheter som grundas på lokala resurser (miljö, infrastruktur och kunskap).

d) *Direktstöd*

En tendens mot ett planare direkt gårdstöd per hektar jordbruksmark skulle vara en välkommen åtgärd enligt en del tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga. Många påpekar dock att man fortfarande måste ta hänsyn till jordbrukare i mindre gynnade områden i ett planare betalningssystem för EU:s regioner och jordbruk på grund av deras svårare situation.

e) *Jordbrukspolitikens pelare*

En del förespråkar en omorganisering av jordbrukspolitiken till tre pelare, varav två skulle inriktas på jordbrukare och familj jordbrukare och en skulle inriktas på landbygdsamhällen i stort.

7.1.3 Allmänheten

Allmänheten kom med många förslag på verktyg för att göra den gemensamma jordbrukspolitiken effektivare under den kommande budgetperioden. För att hjälpa läsaren har dessa blandade inlägg grupperats per tema av författarna till rapporten.

Stöd till jordbrukare

- Det bör införas gränser för stöd till stora jordbruk (de svarande insåg dock att de stora jordbrukarna skulle kunna kringgå detta) och man måste sätta stopp för stöd till "soffliggare", det vill säga jordbrukare som inte (eller inte längre) är aktiva.
- Stora livsmedelsgrupper och stora jordbrukare/stora markägare vinner alltför mycket på den gemensamma jordbrukspolitiken. Vissa vill ha ett tak för stödberättigade jordbruksområden – även om ett mindre antal säger att det är orättvist att skilja mellan jordbruk av olika storlekar.

- Arrenden orsakar särskilda problem eftersom fördelarna med direktstöd inte nödvändigtvis når fram till arrendeinnehavaren (eller uppvägs genom att högre arrendeavgifter tas ut).
- Det krävs en bättre avvägning mellan jordbrukspolitikens första och andra pelare.
- Stödet bör riktas till dem som behöver det: medelstora och små jordbrukare och mindre gynnade kuperade områden och bergsområden. Andra argumenterar starkt för ett stopp för moduleringen.
- Systemet med direktstöd har brett stöd, men många vill se större gradvis ökning för att gynna mindre jordbruk och jordbruk i bergsområden.

Marknadsmekanismer

- En del svarande förespråkar ett säkerhetsnät som stöd vid marknadskriser, inklusive snabbinsatser vid naturkatastrofer, andra vill ha verktyg för att reglera tillgång och efterfrågan.
- Många förklarade att de föredrar något slags försäkringssystem eller ömsesidigt finansieringssystem eller en reservfond för att hantera prisfluktuationer.
- Prisgarantier skulle kunna införas, men endast för en begränsad produktionskvantitet, mindre än den inhemska efterfrågan. På så sätt skulle marknaden kunna göra en marginaljustering, och skulle inte heller "snedvrída" utländska marknader. Prisgarantin skulle betalas ut på villkor att en "kod för god praxis" följs i produktionen, även miljöförvaltning.
- Starkare "EU-preferens" behövs för alla jordbruksprodukter (en del svarande nämnde behovet av kolskatter på vissa importerade produkter).
- Skatterabatter för konsumenter bör införas, för att uppmuntra dem att köpa lokala livsmedel och livsmedel från EU, samtidigt som jordbrukarna får ut högre priser som avspeglar deras produktionskostnader.
- Det fanns ett starkt stöd från svarande från hela EU för att fler lokala och regionala produkter ska säljas på de lokala och regionala marknaderna. Transportkostnader och utsläpp av koldioxid nämndes ofta som argument till stöd för en sådan inriktning.
- Det måste finnas garantier för att vinstmarginalerna fördelas rättvist i livsmedelskedjan, genom att minska "mellanhänders" och detaljistsektorns inflytande.

Miljöskydd och offentliga nyttigheter

- Även om syftet med den gemensamma jordbrukspolitiken fortfarande i stor utsträckning är att stödja jordbruken, ser ett betydande antal svarande miljöskydd, vård av landskapet, stöd till landsbygdssamhällen och skydd för den biologiska mångfalden och naturresurser (vatten och mark) som centrala mål i framtiden.
- Jordbrukspolitiken och jordbrukarnas ersättning bör knytas närmare tillhandahållandet av miljötjänster.
- Dessutom rådde det bred enighet om att jordbrukarna måste kompenseras för att de tillhandahåller offentliga nyttigheter och förmåner, eftersom dessa inte täcks via marknadspriserna.
- Många anser även att åtgärder för att begränsa klimatförändringarna och tillhandahålla nya förnybara energikällor är viktiga uppgifter för jordbrukarna inför framtiden.
- Undersektorer som biomassa, användning av restprodukter i jordbruket, utveckling av skogsindustrier och främjande av vattenbruk bör betonas.

Stödfunktioner

- Utbildning och forskning och utveckling för jordbruket bör ge jordbrukarna de verktyg, den utrustning och den kompetens de behöver för att bidra till EU:s och världens livsmedelssäkerhet och till EU-jordbrukets globala konkurrenskraft. Samtidigt är det viktigt att bevara konkurrenskraften och ta ansvar för jordbruksverksamhetens miljöeffekter.
- Målinriktad grundutbildning och yrkesutbildning är nödvändigt för att hjälpa unga jordbrukare att komma igång.
- Det behövs bättre uppgifter om EU:s livsmedelsbehov under de närmaste 20 åren (till exempel via indikatorer för prisutveckling och regelbunden rapportering från producentorganisationer).
- Jordbrukarnas administrativa börda måste minskas.
- Kommunikationsverktyg bör utformas för att öka insynen i och ansvaret för jordbrukspolitikens utgifter för EU:s skattebetalare.
- Informationskampanjer om de bredare aspekterna av den gemensamma jordbrukspolitiken i EU bör utökas och/eller förstärkas.
- Efter de nuvarande diskussionerna om jordbrukspolitiken efter 2013 bör allmänheten och andra intressenter, konsumentorganisationer och icke-statliga organisationer delta i de kommande skedena av reformprocessen.

7.1.4 Inlägg från Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling

a) *Allmänt*

De flesta nätverksmedlemmar anser att jordbrukspolitiken andra pelare för landsbygdsutveckling bör behållas eller förstärkas. I ett fåtal inlägg ifrågasätts effektiviteten i det nuvarande "axelbaserade" systemet.

b) *Flexibilitet*

Många anser att den gemensamma jordbrukspolitiken bör vara mer flexibel, det vill säga det bör finnas färre regler för bidragsberättigande åtgärder. Detta skulle göra det möjligt att i stället koppla stödet till resultaten av politiken och ge mer utrymme för innovativa projekt.

c) *Målinriktning*

I samband med detta anser många att jordbrukspolitiken måste ges en bättre inriktning, särskilt för att skapa mer regional differentiering i åtgärderna, och det fanns en stark önskan att göra politiken mer regionalt inriktad (territoriell inriktning). En del organisationer i EU förespråkar en ökad territoriell inriktning genom att göra åtskillnad mellan områden i närheten av städer och isolerade landsbygdsområden.

Den funktion som andra aktörer än jordbrukare kan fylla i genomförandet av åtgärder för landsbygdsutveckling bör lyftas fram mer. Tillgången till finansiering bör följaktligen bli mindre restriktiv för de olika kategorierna av bidragsberättigade mottagare.

d) *Miljöskydd*

Många ansåg att verktygen för att bevara och förbättra miljön måste vara mer resultatinkriktade (och även att skogsbruk bör ingå i sådana åtgärder).

e) *Leader och lokal utveckling*

Många säger att Leader är ett centralt inslag i den gemensamma jordbrukspolitiken. En del svarande vill att Leaders funktion ska förstärkas inom de ekonomiska sektorerna, och särskilt i samband med jordbrukspolitiken "nya utmaningar". Strategierna för deltagande i beslutsprocesserna och integrerade områdesbaserade strategier bör förstärkas utöver Leader (till exempel strategier för att utveckla lokala livsmedelssystem).

f) *En livskraftig landbygd*

Många nätverksmedlemmar lyfte fram behovet av att förbättra ett antal verktyg för att tillhandahålla landsbygdstjänster och stödja den ekonomiska mångfalden, små och medelstora företag, utbildning och familj jordbruk samt efterlyste särskilda åtgärder för att motverka de demografiska problem som är uppenbara i många landsbygdsområden.

g) *Från "gården till tallriken"*

I många inlägg från nätverksmedlemmar föreslås också att de nuvarande åtgärderna för att stödja samarbetet i allmänhet och producentgruppernas förmåga att marknadsföra sig i synnerhet ska behållas, eller att nya eller stärkta åtgärder ska införas. Direkta kopplingar bör skapas – särskilt på regional och subregional nivå – mellan producenter och konsumenter.

h) *Samordning med andra politikområden*

Samordningen mellan EU-fonderna för landsbygdsområden bör förbättras genom att man skapar kopplingar som leder till heltäckande integrerade lokala och regionala strategier.

i) Innovation

En del organisationer föreslår att stödet för innovation och främjande av forskning och utveckling i detta syfte bör ökas. Genomförandet av politiken och de tillgängliga verktygen bör vara tillräckligt flexibelt för att inte hindra innovativa åtgärder.

7.2 Presentation per land och/eller region i förekommande fall

Det är inte förvånande att inläggen ofta avspeglade regionala och/eller lokala och inte nödvändigtvis nationella intressen när det gäller mindre gynnade områden, frågan om betesmark alternativt jordbruksmark, regioner som drabbats av översvämningar eller torra och bevattnad kontra obevattnad mark med mera.

Inlägg om att skogsbruksverksamheten bör utökas, inklusive skogsförvaltning och skogsplantering, kom in från ett antal EU-länder. Denna fråga togs oftare upp i inlägg från de nya medlemsstaterna, till exempel Lettland och Rumänien.

8. Andra frågor

Ett antal frågor som egentligen inte ingår i den gemensamma jordbrukspolitiken kom upp under diskussionen. Detta berodde delvis på att många svarande redogjorde för sina allmänna synpunkter på den gemensamma jordbrukspolitiken och alla jordbruksfrågor utan att anpassa sina svar till de särskilda frågor som togs upp i diskussionen.

8.1 Intressenter och tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga

a) *Försörjning av råvaror*

Ett antal intressenter ansåg att EU måste se över lagstiftningen om genetiskt modifierade organismer, till exempel nolltolerans för import av foder som innehåller GMO som inte ännu har godkänts i EU, och EU-förbudet mot behandlade animaliska proteiner, för att stödja konkurrenskraften för EU:s boskapssektor på den globala marknaden.

Andra intressenter uppmanade dock kommissionen att "lyssna på konsumenternas oro för odlingen av GMO-grödor i EU och deras förekomst på marknaden". De ansåg att det är nödvändigt att undersöka de effekter på medellång till lång sikt som användningen av genetiskt modifierade organismer kan ha på människans hälsa och på miljön. De tillade dessutom att genetiskt modifierade organismer inte är lösningen på EU:s eventuella framtida problem med livsmedelssäkerhet. De betonade vidare att konsumenterna har rätt att välja mellan livsmedel som innehåller GMO och GMO-fria livsmedel. Deras åsikter går utöver jordbrukspolitikens omfattning, och korskontamination är bara en av de frågor som mest oroar konsumenterna.

b) *Användning av bekämpningsmedel*

En del intressenter pekade på den potentiellt negativa effekten av den nyligen reviderade lagstiftningen om tillstånd för växtskyddsprodukter. De framhöll att de nya reglerna kan leda till svårigheter att hantera riskerna för resistens mot skadedjur och sjukdomar eftersom färre aktiva ämnen nu finns tillgängliga för jordbrukarna. De hävdade att detta kan leda till att det blir omöjligt att odla vissa grödor i en del EU-länder (och det vid en tidpunkt när förekomsten av skadedjur i till exempel spannmål förväntas öka till följd av klimatförändringarna).

c) *Livsmedelssäkerhet*

Många intressenter ansåg att EU-konsumenterna måste ha tillgång till säkra och nyttiga livsmedel, företrädesvis från EU. En intressent ville att Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet skulle reformeras för att öka myndighetens oberoende. Andra förespråkade förenklade säkerhetsregler för direktförsäljning vid gårdarna. Livsmedelssäkerhet ingår inte direkt i jordbrukspolitiken, även om den i viss grad berör efterlevnaden av livsmedelsstandarder. Livsmedelssäkerhet var dock inte en särskild fråga i diskussionen om jordbrukspolitiken. Trots detta står det klart att det är en mycket viktig fråga för intressenterna.

8.2 Allmänheten

a) *Djurhälsa*

Djurhälsofrågor togs upp av ett fåtal intressenter och tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga. Många från allmänheten hävdade dock att EU:s djurhälsostandarder kan förbättras (och att samma standarder bör gälla för animaliska produkter från länder utanför EU). Den här frågan kom upp särskilt ofta i inlägg från Tyskland, där det fanns ett tydligt samförstånd mellan djurrättsorganisationerna, vilket ledde till ett stort antal inlägg. Men även om dessa inlägg räknas bort förefaller djurhälsa vara en viktigare fråga i Tyskland än i de flesta andra medlemsstaterna.

b) *Genetiskt modifierade organismer*

Många svarande nämnde att den gemensamma jordbrukspolitiken inte bör främja GMO-grödor och GMO-produkter. Motståndet mot genetiskt modifierade organismer var jämnt fördelat mellan medlemsstaterna.

c) *Användning av bekämpningsmedel*

Det fanns även ett starkt motstånd bland en del av de svarande mot att bekämpningsmedel fortfarande får användas i EU-jordbruket. Denna tendens var lika stark i de nya medlemsstaterna som i de gamla.

d) *"Industriellt jordbruk"*

Det rådde ett starkt motstånd mot "industriellt jordbruk" bland svarande från flera medlemsstater, även om termen inte alltid definierades på ett tydligt sätt. Detta kom till uttryck på olika sätt, till exempel att industriellt jordbruk är skadligt för miljön, kritik mot att alltför mycket pengar ur jordbruksbudgeten går till stora jordbruk, och att mindre jordbrukare åsidosätts.

e) *Blandade synpunkter*

Nedan anges några ytterligare synpunkter som inkommit. De svarande använde inte alltid samma terminologi men gav uttryck för liknande åsikter:

- Jordbrukaryrket undervärderas ofta av resten av samhället. Respekten för detta yrke måste öka. Den här synpunkten framfördes i olika ordalag av många svarande.
- Märkningen av EU-produkter måste förbättras (av flera olika skäl, till exempel för att skydda EU-producenterna, förbättra informationen till konsumenterna, av livsmedelssäkerhetsskäl, bättre näringstillförsel med mera). Strängare regler för ursprungsmärkning ingick i den här frågan.
- Initiativ som "Allt utom vapen" bör bidra till att förbättra levnadsvillkoren för arbetstagare i de länder som är föremål för initiativet.
- Flera svarande nämnde import av palmolja, och några föreslog att produkten ska förbjudas fullständigt på EU-marknaden.

9. Huvudfrågor i diskussionen

Deltagarna i denna diskussion om jordbrukspolitikens framtid kom från alla EU:s hörn. Inlägg kom från intressenter, särskilt jordbrukarorganisationer, icke-statliga organisationer som arbetar med miljöskydd och andra social- eller utvecklingsfrågor, konsumentorganisationer och privatpersoner samt nationella landsbygdsnätverk som sammanfattade diskussionen i sina länder, särskilt om aspekter som rör landbygdens utveckling.

Även tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga organisationer deltog. De var mindre engagerade i jordbrukspolitikerna än många intressenter och framförde en rad både positiva och negativa synpunkter på jordbrukspolitikerna och den framtida utvecklingen efter 2013.

Svaren är alltför många för att det ska gå att urskilja ett tydligt mönster av skillnader och skilde sig alltför mycket inom respektive kategori. Den största skillnaden ligger i djupet i de argument som framfördes av allmänheten jämfört med intressenter och tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga. De flesta inläggen från allmänheten var relativt korta och de svarande lämnade ofta ingen detaljerad motivering för sina synpunkter.

Den största skillnaden fanns mellan dem som hävdade att den nuvarande jordbrukspolitikerna i stort sett är bra uppbyggd, men att den måste finslipas (det ansåg de flesta intressenterna och allmänheten), och dem som anser att det krävs en mer djupgående omprövning av målen och medlen för att nå dem (det ansåg många tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga, samt vissa intressenter och en mycket liten minoritet av allmänheten).

En förvånande aspekt var det stora antalet inlägg från allmänheten, som långt översteg inläggen i diskussioner av det här slaget som tidigare hållits av generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling. Det är sant att många inlägg från allmänheten kom från jordbrukare, som identifierade sig som sådana, eller från privatpersoner som visade prov på en kunskap om den gemensamma jordbrukspolitikerna över nivån för de mest intresserade lekmännen. Eftersom diskussionen var öppen för alla som är intresserade av jordbruk, var deras starka närvaro kanske inte helt oväntad.

Fler än 5 600 inlägg kom från allmänheten. För de politiskt ansvariga är dessa svar viktiga för att förstå hur allmänheten uppfattar den gemensamma jordbrukspolitikerna, var problemen ligger och den allmänna riktning som politiken bör ta.

En mycket liten minoritet vill att jordbrukspolitikerna ska skrotas, framför allt på grund av att de begränsade EU-medlen skulle kunna användas bättre på andra sätt. Många fler nämner skyldigheten att respektera EU-fördragen, där de grundläggande målen för jordbrukspolitikerna anges, det vill säga att stabilisera marknaderna, trygga livsmedelsförsörjningen och tillförsäkra jordbrukarna en skälig levnadsstandard med mera.

Det finns ett uttryckligt stöd för jordbrukspolitikerna och åternationalisering tillbakavisas. De huvudsakliga skäl som anges är behovet av att bevara den gemensamma marknaden och se till att det råder lika villkor och rättvis konkurrens.

En del svarande anser att jordbrukspolitikerna redan tillhandahåller offentliga nyttigheter i form av miljöskydd. Andra anser att politiken kunde ges en bättre inriktning för att nå dessa mål, vilket inte är fallet för närvarande.

Det råder en bred enighet om att den gemensamma jordbrukspolitikerna behöver genomföras på ett bättre sätt (dock kommer de svarande med få förslag, både om de problem som de anser finns och om hur de bör lösas).

Många svarande nämner budgettrycket och klimatutmaningarna, även om den ekonomiska krisen inte togs upp särskilt ofta. När det gäller utnyttjande av jordbruksprodukter för andra ändamål än

livsmedel handlar de flesta kommentarerna om möjligheten att koppla utvecklingen av förnybar energi till jordbrukssektorn.

Jordbruksbudgeten nämndes inte särskilt ofta. Relativt få svarande tog upp frågan om den framtida storleken på eller användningen av jordbruksbudgeten. Av dem som kommenterade den frågan tyckte de flesta att budgetens nuvarande storlek borde behållas. De flesta som tog upp detta ansåg även att målen bör fastställas innan den framtida budgeten beslutas i stället för tvärtom, vilket skulle kunna leda till en onaturlig finansiell "tvångströja".

Internationell handelspolitik i jordbruket var ingen viktig fråga för allmänheten, även om "EU-preferens" och behovet av att främja livsmedel som tillverkats i EU och på regional och lokal nivå var ett starkt tema. En del kritiserade dock att jordbrukspolitiken fortfarande leder till överskott, som "dumpas" på utvecklingsländer med hjälp av exportsubventioner. Detta kombinerades ofta med kritik mot att EU importerar soja som foder (som odlats på tidigare skogsmarker), och sedan exporterar köttet till nackdel för jordbrukare i utvecklingsländerna. Behovet av att EU-jordbrukarna måste ha de rätta verktygen för att kunna konkurrera på global nivå nämndes också, särskilt av intressenter.

Uttryck som "EU:s jordbruksmodell" och "multifunktionellt jordbruk" nämndes dock relativt sällan. Synpunkter som avspeglar detta framfördes dock ofta, även om just de orden inte användes.

Efter att ha sammanfattat inläggen från de olika grupperna framträder ett antal teman som har betydande stöd, åtminstone enligt de inlägg som mottagits. Diskussionen var ingen vetenskaplig undersökning. Som rapporten visar skulle en del ha velat gå längre, medan en del inte alls vill gå lika långt. Vi har plockat fram följande tolv teman:

- Reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken bör ske utifrån ett strategiskt synsätt. I stället för partiella lösningar bör EU satsa på helhetslösningar där man beaktar såväl utmaningarna för den gemensamma jordbrukspolitiken som samspelet mellan jordbrukspolitiken och EU:s övriga politik på det interna och externa området.
- Den gemensamma jordbrukspolitiken måste trygga EU:s livsmedelsförsörjning och EU bör använda en rad olika medel för att uppnå det målet. Flera olika politiska verktyg kan användas.
- Stimulansen av en ökad marknadsorientering av de mest konkurrenskraftiga eller potentiellt konkurrenskraftiga sektorerna inom det europeiska jordbruket bör fortsätta och EU bör fästa större vikt vid innovation och spridning av forskningsresultat.
- Marknadsinterventionerna bör omvandlas till ett modernt redskap för risk- och krishantering.
- EU bör erkänna att marknaden inte kan (eller inte kommer att) betala för tillhandahållandet av offentliga nyttigheter och fördelar. Här måste därför marknadens misslyckande uppvägas av offentliga insatser.
- En huvudfråga i reformen av jordbrukspolitiken måste vara att ge jordbrukarna riktig ersättning för att de tillhandahåller offentliga nyttigheter och tjänster.
- Målen för den gemensamma jordbrukspolitiken bör vara att skydda miljön och den biologiska mångfalden, bevara landsbygden, stödja landsbygdsekonomin och upprätthålla eller skapa nya arbetstillfällen på landsbygden samt begränsa klimatförändringarna.
- EU bör ompröva utformningen av de båda stödpelarna, klargöra sambandet mellan dem och göra tillräckliga resurser tillgängliga för en framgångsrik landsbygdsutveckling.
- EU bör införa en rättvisare gemensam jordbrukspolitik, dvs. en politik som är mer rättvis

för småjordbrukare, för mindre gynnade regioner och för nya medlemsstater.

- Det behövs ökad insyn i hela livsmedelskedjan och större inflytande för producenterna.
- Det måste bli rättvisare konkurrensvillkor mellan inhemska och importerade produkter.
- EU måste undvika att skada utvecklingsländernas ekonomi och kapacitet att producera livsmedel samt bidra till att bekämpa världssvälten.

Bilaga – statistik över inläggen

Alla inlägg är tillgängliga på webbplatsen www.ec.europa.eu/cap-debate

Kategori av inlägg

Kategori	Antal inlägg
Allmänheten	5 473
Intressenter	93
Tankesmedjor, forskningsinstitut och övriga	80
Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling ¹	22

Inlägg från allmänheten offentliggjordes på webbplatsen (per ursprungsland)

¹ Inläggen finns på Internet: http://enrd.ec.europa.eu/cap-consultation-process_home_en/en/debate-contributions_en.cfm